

ACKER, Achille van (Brugge 8 april 1898 – Brugge 10 juli 1975).

Kon als zoon van een mandenmaker alleen lager onderwijs volgen. In 1914 stichtte Van Acker, samen met enkele vrienden, een Bond voor de Verdediging van de Vlaamsche Rechten. Het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog betekende voor hem het begin van een lange zwerftocht in Frankrijk. In deze periode was hij een tijdlang lid van de Frontbeweging.

De traumatische ervaringen van de Eerste Wereldoorlog deden Van Acker de stap zetten naar de Belgische Werkliedenpartij (BWP). Hij werd onmiddellijk zeer actief in de Brugse socialistische beweging: nog in 1919 richtte hij de Socialistische Jonge Wacht op en in 1920 werd hij verantwoordelijk uitgever van het socialistisch weekblad *Werkerswelzijn*, lid van de raad van beheer van enkele socialistische coöperatieve verenigingen en propagandist bij de Centrale der Fabrieksarbeiders. In 1921 stond hij aan het hoofd van de Centrale van Bouw, Hout en Gemengde vakken, en in 1922 werd hij secretaris van de Federatie van Vakbonden in het arrondissement Brugge. In 1932 nam hij het initiatief voor de oprichting van een nieuw socialistisch weekblad, het *Vlaamsch Weekblad*. In 1926 werd hij voor de BWP verkozen tot gemeenteraadslid van Brugge (een functie die hij met onderbrekingen uitoefende tot in 1970).

Ook op nationaal vlak begon Van Acker zich te profileren. In 1927 werd hij verkozen tot volksvertegenwoordiger en van 1936 tot 1944 was hij quaestor van de Kamer. Intussen was hij ook lid geworden van het nationaal partijbestuur van de BWP. Tijdens de bezetting nam hij de leiding op zich van de clandestiene socialistische partij.

Na de Tweede Wereldoorlog bouwde Van Acker

een indrukwekkende politieke loopbaan uit. Hij was achtereenvolgens minister van arbeid en sociale voorzorg (september 1944 – februari 1945 en maart – juli 1946), eerste minister en minister van steenkool (februari 1945 – januari 1946 en maart – juli 1946), minister van verkeerswezen (maart 1947 – juni 1949) en terug eerste minister (april 1954 – juni 1958). In 1961 werd hij voorzitter van de Kamer, een functie die hij bleef bekleden tot in 1974.

Van Acker toonde reeds als jonge parlementair interesse voor de problematiek van de sociale zekerheid. Hij diende verschillende wetsvoorstellen en ontwerpen met betrekking tot de werkloosheid in en drong herhaaldelijk aan op een vereenvoudiging en centralisatie van het stelsel van maatschappelijke zekerheid. Onder zijn ministerschap werd de belangrijke besluitwet betreffende de maatschappelijke zekerheid van 28 december 1944 uitgevaardigd. Vandaar dat hij als 'vader van de sociale zekerheid' de geschiedenis is ingegaan.

Van Acker is steeds een voorstander gebleven van de unitaire staat en hij stelde zich zeer gematigd op in communautaire en taalkwesties.

Naast zijn politieke loopbaan was hij bedrijvig als letterkundige. Voor de Tweede Wereldoorlog had hij een eigen boekenwinkel en gaf hij een tijdlang de letterkundige reeks *De Garve* uit om goedkope pockets onder het publiek te brengen. Als geen ander kende hij de Brugse taal en volksgebruiken.

WERKEN: *Moederweelde*, 1927; – *Drie Sterren*, 1962; – *Herinneringen*, 2 dln. 1964-1967; – *Puntgedichten en Graftschriften*, 1968.

LITERATUUR: G. Fischer, *Achille Van Acker. De realistische idealist*, 1957; – J. Florquin, 'Achille Van Acker', in *Ten huize van...*, III, 1966; – R. Declerck, *Mijn vriend Achiel*, 1969; – R. Stuyck, 'Tussen kolenzak en parlement', in *De Winners. Gesprekken met suksesmensen*, 1972; – *Liber Amicorum Achille Van Acker*, 1973; – J. Grootaers, *Achiel Van Acker in het parlement, 1927-1974*, 1975; – M. Nuyttens, 'De legendarische vader: Achille Van Acker', in *Een ziekenfonds in tijdsperspectief. 25 jaar Bond Moyson Brugge-Oostende*, 1993.

ILLUSTRATIE(S), zie: taal minderheden (Vlamingen in Walonië).

PAULE VERBRUGGEN